

"Ermiş bir ağacı silkmekle nasıl meyveleri düşüyor, sıtmanın titremesinden günahlar öyle dökülüyor." Buradaki meyve ve günah arasında nasıl bir bağlantı var?

Bu temsilde meyvenin kendisi değil, dökülüş şekli nazara verilmiştir. Ağaç silkelenince, meyveleri düşer, sıtmaya yakalanan bir insan da titrediğinde günahları dökülür. Burada bir teşbih yapılıyor.

Meyve ile günah arasında da şöyle bir bağ kurmak bulmak mümkündür. Meyve sadece müspet manada değil, menfi ve zararlı manada da kullanılır. Zakkum-u cehennem meyvesi buna bir misaldir.

Meyve; netice, hulasa ve bir şeyin karşılığı demektir. Günah da bir fiilin neticesi ve karşılığıdır. Hayır adına davrananların meyvesi sevap iken, şer adına hareket edenlerin de meyvesi günahdır.

"Dünya âhiretin mezraasıdır." Bu bakımdan, konuştuğumuz her cümle, atfettiğimiz her nazar, aklımızdan geçen her fikir, kalbimizin teveccüh ettiği her sevgi, ticaret hayatımızın her kârı, musibet anlarımızın her dakikası ya cennet yahut cehennem meyvesi verecek bir fidan gibidir. Bunlarla ya "Cennete layık bir kıymet" alıyoruz ya da Allah muhafaza "cehenneme ehil olacak bir vaziyete" düşüyoruz.

Sevgi, korku, hırs, haset, şefkat, merhamet, merak, endişe, tevazu, kibir gibi binlerce hissin her birisi insan için hem büyük bir sermaye hem de imtihan vesilesidir. Duygularını ve azalarını Allah'ın rızası dairesinde kullanan kâmil bir mümin, melekleri çok gerilerde bırakır. Bu değerli sermayeleri nefis namına ve isyan yolunda kullananlar ise hayvandan daha aşağı bir derekeye düşer, bazen şeytanları bile geride bırakacak kadar alçalırlar.

Meselâ, iman nur, küfür ise zulmet olduğu için iman eden müminlerin diyarı olan cennet nur ve aydınlık olacak, küfür ehlinin diyarı olan cehennem ise tamamen zifiri karanlık bir âlem olacaktır. Hâsılı, bütün güzellikler cennette toplanacak, şerli ve zararlı her şey de cehennemde yer alacaktır. Cennette, muhabbet hâkim olacak, müminler Allah muhabbetini o âlemde çok ileri derecede tattıkları gibi, başta peygamberler olmak üzere sevmeye layık bütün mübarek zevatla o âlemde ebediyen birlikte olacaklardır.

"Evet, Cennet-Cehennem, şecere-i hilkatten ebed tarafına uzanıp eğilerek giden dalının iki meyvesidir ve şu silsile-i kâinatın iki neticesidir ve şu seyl-i şuûnâtın iki mahzenidir ve ebede karşı cereyan eden ve dalgalanan mevcudatın iki havuzudur ve lütuf ve kahrın iki tecellîgâhıdır ki, dest-i kudret bir hareket-i şedîde ile kâinatı

çalkaladığı vakit, o iki havuz münasip maddelerle dolacaktır."(29. Söz)